

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-14

5.1.2022

Codan Forsikring

Motorvogn

Uriktig opplysning om tidligere skade – bevisst? – fal. § 8-1 fjerde ledd.

Sikredes bil ble påført større skader i forbindelse med utforkjøring den 27.1.21. I skademeldingen opplyste sikrede å ha holdt en hastighet på 50–60 km/t da situasjonen oppsto. Videre på spørsmål om tidligere skader var det krysset av for "nei". Bilen ble taksert til kr 229 000. Selskapets takstmann mente at bilen hadde skade på baklem, venstre bakfanger og ripeskader som ikke var forenelig med den aktuelle hendelsen. Sikrede opplyste da om at det var noen eldre riper på bilen, men at sikrede ikke hadde tenkt på disse som skader da han fylte ut skademeldingen. Selskapet avslo sikredes krav om erstatning den 8.3.21 med henvisning til at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger om tidligere skader i skademeldingen og i samtale med utreder. Selskapet krevde også refusjon av utredningskostnadene i saken. Nemndas flertall kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder sikredes krav for skade på bil etter utforkjøring og spørsmålet om selskapet hadde anledning til å avslå kravet om erstatning, samt kreve refusjon av utredningsutgiftene i saken, jf. fal. § 8-1 (4).

Sikredes bil ble påført større skader i forbindelse med en utforkjøring den 27.1.21. Sikrede opplyste i skademeldingen til selskapet å ha holdt en hastighet på 50–60 km/t da situasjonen oppsto. På spørsmål om tidligere skader hadde sikrede krysset av for "nei".

Bilens skader ble taksert til kr 229 000. Selskapets takstmann mente at bilen hadde en skade på baklem, venstre bakfanger og ripeskader som ikke var forenelig med den aktuelle hendelsen. Saken ble derfor besluttet utredet.

Selskapets utreder avholdt en samtale med sikrede den 12.2.21. Ifølge samtalereferatet fra samtalen forklarte sikrede blant annet:

Han opplyste at han tidligere har meldt en skade med samme bil. Dette var i desember 2020. Han kjørte med henger og fikk stopp i en oppoverbakke. ...

På vei ut på jorden kjørte han gjennom et nettinggjerde. Det så ut som det var lavt så han kjørte over det. Det medførte at det ble 2 riper på høyre side, 4-5 riper langs venstre side, ripe i venstre lykt og en sprekk i frontfangeren.

Han meldte skaden til forsikringen, men valgte å ikke bruke den. Det ble ikke tatt takst av skadene. Han har ikke hatt bilen på reparasjon, men har selv forsøkt å utbedre skadene. Det han har gjort er å polere med maskin og brukt lakkpenn. Han fikk ikke fjernet de grove sprekkene. Han har ikke gjort noe med frontfangeren, sprekken var så liten at når man løftet på frontfangeren så kunne man nesten ikke se den.

...

Skademeldingen

Det er han som har skrevet meldingen som ble sendt til selskapet og også senere fylt ut skademeldingen.

På spørsmål om hva han mente med "samt noen riper på venstre side" opplyste han at det var noe kratt på venstre side og derfor har han skrevet det.

På spørsmål om hvorfor han krysset nei for at det var gamle skader på bilen opplyste han at det var hans egen dumhet og han vet ikke hvorfor. Han opplyste at han ikke var helt med «i hodet» da han skrev skademeldingen og tenkte ikke på stripene som en skade.

På spørsmål om han selv syntes at han burde ha krysset ja, så syntes han det.

...

Videre fremkom at sikrede hadde forklart følgende om skaden på bakluken og venstre bakfanger:

Skade på bakluke

Forsikringstaker hadde kapp/gjerdesaga til sin far på planet da uhellet skjedde. Etter at bilbergeren kom tok han den ut av planet. Han åpnet baklemmen og den traff isklump/snø og det ble skader bak på den.

Skade på venstre bakfanger

Den hadde han ikke tenkt over og den kunne ikke ha vært der tidligere så det måtte ha skjedd under uhellet.

Sikrede forklarte også at en sprekk i frontfangeren var gammel, men at de øvrige oppstod under uhellet. I tillegg hadde sikrede forklart at "(s)å godt som alle ripene på bilen var gamle skader".

På bakgrunn av sakens dokumenter oppfattet sekretariatet det slik at selskapets takstmann muntlig redegjorde for selskapets saksbehandler at skaden på bakluken og venstre bakfanger ikke kunne ha oppstått i forbindelse med utforkjøringen.

Selskapet besluttet den 8.3.21 å avslå erstatning og si opp forsikringsavtalen på grunn av uredelig brudd på opplysningsplikten under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Selskapet var av den oppfatning at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger om tidligere skader i utfyllingen av skademeldingen og i samtale med utreder. Selskapet anførte at bilen hadde ripeskader, skade på bakluke og venstre bakfanger som ikke hadde oppstått i forbindelse med utforkjøringen, og at disse skadene reduserte bilens verdi med ca. kr 50 000 til 60 000. Selskapet krevde også erstatning for utgiftene det hadde hatt til utredning av saken, totalt kr 35 280,62.

Sikrede har i det vesentlige anført at selskapet er ansvarlig for skadene på motorvognen. Grunnet sikredes helsetilstand og livssituasjon kan ikke sikrede anses for å ha gitt de uriktige opplysningene bevisst. Sikrede anså ikke ripene som skader, da disse var rubbet og polert.

Selskapet har i det vesentlige anført at det er fri for ansvar og kan si opp forsikringsavtalen på grunn av uredelig brudd på opplysningsplikten under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Sikrede har gitt uriktige opplysninger om tidligere skader i skademeldingen og i samtale med selskapets utreder. Sikrede har selv forklart at ripene skyldes et tidligere uhell. Skadene på bakluke og baklemmen har ifølge takstmannen ikke oppstått i forbindelse med den aktuelle skadehendelsen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er uten ansvar pga. uredelig brudd på opplysningsplikten, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Alexander Venås, bemerker:

Flertallet mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14

første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Saken reiser hovedsakelig spørsmål om sikrede har forklart seg uriktig om bilens tidligere skader, og om han kan anses for å ha gitt disse opplysningene bevisst pga. sin helse- og livssituasjon. Flertallet mener disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Nemndas mindretall, Vibeke Stiansen, bemerker:

Mindretallet mener selskapet kan påberope bestemmelsen i fal. § 8-1 (4) om uredelig brudd på opplysningsplikten ved skadeoppgjøret.

Objektivt er det på det rene at det er skader på bilen som ikke er forenlig med aktuelle hendelse. Dette gjelder skade på baklem, skade på venstre bakfanger og ripeskader. Klager har anført at han ikke har oppfattet ripene å være skader i egentlig forstand, og viser også til at disse er rubbet og polert. Mindretallet er enig med klager i at det kan diskuteres hvorvidt ripene er å anse som tidligere skader i egentlig forstand, spesielt hensett til opplysningene om at de er rubbet og polert. Klager har imidlertid fastholdt at skadene på baklem og bakfanger har skjedd i aktuelle hendelse.

Bilder fra skadestedet inntatt i selskapets klagesvar til FinKN viser at klager kjørte rett ut av veien og ble stående i grøften mellom noen trær. Slik det fremstår utfra disse bildene er det ingen hindringer på skadestedet som kunne forårsaket skader på baklem og bakfanger. Bilen ble etter uhellet stående med god avstand til snøen; verken bakfanger eller baklem er i nærheten av underlaget. Klager har vist til at skaden på baklemmen oppstod da han og hans far åpnet baklemmen for å laste av en kapp/gjærsag, og at baklemmen da kom ned i en snøklump. Slik forholdene på stedet fremstår er det etter mindretallets oppfatning ikke sannsynlig at skaden på baklemmen har oppstått slik klager har angitt; det er ikke hindringer bak bilen i det området der baklemmen ville legges ned.

Mindretallet legger til grunn at skadene på baklem og bakfanger ikke har oppstått i den aktuelle hendelsen. Det foreligger dermed objektivt sett uriktige opplysninger om skader som har oppstått i hendelsen. Det fremgår av saken at skadene på baklem, bakfanger samt riper ville redusert verdien på bilen med ca. kr 50–60 000. Selv om man ser bort fra ripene, legger mindretallet til grunn at skade på baklem og bakfanger ville medført en reduksjon i bilens verdi. De uriktige opplysningene kunne dermed medført at klager fikk utbetalt en (mer)erstatning han ikke hadde krav på. Utfra bevisene i saken er det etter mindretallets syn sannsynliggjort at klager har gitt opplysningene om skade på bakfanger og baklem bevisst, og videre at han visste eller måtte vite at selskapet ved dette stod i fare for å utbetale en erstatning han ikke hadde krav på.

Mindretallets syn er at det er grunnlag for avslag på erstatning begrunnet i uredelig brudd på opplysningsplikten etter fal. § 8-1 (4) idet både de subjektive og objektive vilkårene for å konstatere slikt brudd er oppfylt.

Flertallet har i begrunnelsen for å avvise saken fra nemndsbehandling vist til at det er forhold rundt klagers helse- og livssituasjon som bør belyses ved en hovedforhandling. Mindretallet er uenig i at det av sakens dokumenter fremkommer opplysninger om klagers helse og livssituasjon som er egnet til å tvile på hvorvidt klager har vært seg bevisst at det er gitt uriktige opplysninger til selskapet som kunne medført at han fikk en erstatning han ikke hadde krav på.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).